

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Навчально-науковий медичний інститут
Кафедра соціальної роботи, педагогіки та логопедії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Котляр Ю.В.

«2» 09 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ДИТИНИ В РОБОТІ
ФАХІВЦІВ ІРЦ**

016 Спеціальна освіта

016.01 Логопедія

Розробники

Савінова Н.В.,

Завідувач кафедри соціальної роботи, педагогіки та
логопедії

Савінова Н.В.

Гарант освітньої програми

Савінова Н.В.

В.о. директора ННМІ

Кузнецова О.А.

Начальник НМВ

Шкірчак С. І.

Миколаїв – 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Комплексна оцінка психофізичного розвитку дитини в роботі фахівців ІРЦ	
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка	
Спеціальність	016 Спеціальна освіта	
Спеціалізація (якщо є)	016.01 Спеціальна освіта. Логопедія	
Освітня програма	Логопедія та психокорекційний супровід	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Статус дисципліни	Дисципліна професійної підготовки	
Курс навчання	5	
Навчальний рік	2024 -2025	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна заочна форма	
	9	13-14
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4 кредити / 120 годин	
Структура курсу: лекції семінарські заняття (практичні) годин самостійної роботи студентів	Денна форма	
	30 год. лекції	6 год. лекції
	30 год. семінарські	10 год. семінарські
	60 год. самост. роб. студентів	104 год. самост. роб. студентів
Відсоток аудиторного навантаження	50 %	13%
Мова викладання	українська	
Форма підсумкового контролю	залік	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Значення навчальної дисципліни в реалізації освітньо-професійної програми підготовки магістрів:

Навчальна дисципліна «Комплексна оцінка психофізичного розвитку дитини в роботі фахівців ІРЦ» є нормативною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня магістр зі спеціальності 016 Спеціальна освіта за спеціалізацією 016.01 Логопедія і передбачає вивчення теоретико-методичних основ комплексної оцінки психофізичного розвитку дитини.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Комплексна оцінка психофізичного розвитку дитини в роботі фахівців ІРЦ» є – формування у студентів цілісної системи знань про комплексну оцінку психофізичного розвитку дитини, технології діагностики психофізичного розвитку дитини з ООП, їх практичне використання, розуміння методики складання, структури, спрямованості рівнів допомоги для дітей різних груп супроводу.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

Отримати знання щодо комплексної оцінки психофізичного розвитку дитини.

Використовувати критерії діагностики порушень психофізичного розвитку та мовленнєвої діяльності дітей із ООП при здійсненні комплексної оцінки їх психофізичного розвитку.

Вміти аналізувати клінічні прояви складних комплексних порушень психофізичного та мовленнєвого розвитку дітей.

Розширити бачення щодо основних напрямків роботи ІРЦ.

Застосовувати в практичній консультативній діяльності отримані знання з методик комплексної оцінки стану дитини з ООП.

Отримати набір практичних умінь і навичок для здійснення комплексної оцінки мовленнєвого розвитку дитини з ООП в умовах ІРЦ.

Очікувані результати навчання:

Професійна компетентність, яка отримується студентами після вивчення навчальної дисципліни

Спеціальність 016 «Спеціальна освіта»

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-3. Здатність працювати в команді.

ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності, загальні для освітньо-професійної і освітньо-наукової програм

СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної освіти та інклюзивного навчання.

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики логопедичного впливу, технології корекційно-розвиткової роботи з особами з особливими освітніми потребами, мовленнєвими порушеннями .

СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвиткову, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів та їх мовленнєвої діяльності.

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами, тяжкими порушеннями мовлення на засадах партнерства.

СК-7. Здатність до організації освітнього та логокорекційного процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами, порушеннями мовленнєвої діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища.

СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, в тому числі інклюзивного освітнього середовища.

СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної освіти, інклюзивного навчання, логопедії.

СК-12. Здатність створювати й ефективно використовувати спеціальне освітнє середовище в освітній установі, закладі охорони здоров'я у відповідності з рекомендаціями інклюзивно-ресурсних центрів про створення спеціальних освітніх умов для осіб, які потребують психокорекційної та логопедичної допомоги; конструювати і реалізовувати індивідуальні освітні маршрути, маршрути мовленнєвого розвитку дитини з перших років життя згідно її потреб.

СК-13. Здатність до виконання освітніх і професійних обов'язків, у тому числі, з використанням дистанційних форм синхронного й асинхронного навчання в освітній, розвитковій, діагностичній, консультативній діяльності.

СК-15. Здатність взаємодіяти з усіма учасниками освітньо-корекційного процесу на засадах педагогічної деонтології, професійної етики, державних нормативно-правових норм.

СК-16. Здатність аргументовано планувати та надавати послуги психолого-педагогічного консультування відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності й здоров'я дитини.

Програмні результати навчання

РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку осіб з ООП, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, на цій основі забезпечувати інтерпретації освітньої підтримки згідно особливих освітніх потреб здобувачів.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН 16. Розробляти програми індивідуального розвитку, впроваджувати їх, оцінювати якість; уміти конструювати і реалізовувати індивідуально-диференційований освітній підхід до мовленнєвого розвитку дитини, адекватний потребам дитини зокрема раннього віку.

2. Програма навчальної дисципліни

Денна форма

№	Тема заняття / план	Лекції	Практ.	Самост. робота
1	Тема 1. Нормативно-правове забезпечення індивідуального супроводу дитини з ООП в умовах ІРЦ.	6	6	12
2	Тема 2. Методика комплексної психолого-педагогічної оцінки в ІРЦ.	4	4	12
3	Тема 3. Підготовка до комплексної оцінки розвитку дитини в інклюзивно-ресурсному центрі.	6	6	12
4	Тема 4. Рівні підтримки дітей з ООП.	6	6	12
5	Тема 5. Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину.	8	8	12
	Разом	30	30	60

Заочна форма

№	Тема заняття / план	Лекції	Практ.	Самост. робота
1	Тема 1. Нормативно-правове забезпечення індивідуального супроводу дитини з ООП в умовах ІРЦ.	2	2	20

2	Тема 2. Методика комплексної психолого-педагогічної оцінки в ІРЦ.	2	2	20
3	Тема 3. Підготовка до комплексної оцінки розвитку дитини в інклюзивно-ресурсному центрі.	2	2	20
4	Тема 4. Рівні підтримки дітей з ООП.		2	20
5	Тема 5. Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину.		2	24
	Разом	6	10	104

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

Денна форма

№	Тема заняття / план
1	Тема 1. Нормативно-правове забезпечення індивідуального супроводу дитини з ООП в умовах ІРЦ. Лекція 1-2 (4 години). Тема: Нормативно-правове забезпечення індивідуального супроводу дитини з ООП в умовах ІРЦ. 1. Положення та установчі документи ІРЦ. 2. Про роботу ІРЦ та організацію освітнього процесу осіб з ООП у період воєнного часу.. 3. Постанови КМУ від 29.04.2022 №493 та від 30.08.2022 №979 про зміни до Положення про інклюзивно-ресурсний центр. 4. Сутність поняття «комплексна оцінка розвитку». 5. Сучасні вимоги до діяльності фахівців ІРЦ.
2	Лекція 3 (2 години). Тема: Алгоритм здійснення комплексної психолого-педагогічної оцінки фахівцями ІРЦ. 1. Первинний прийом заявника перед проведенням комплексної оцінки . 2. Оцінка фізичного розвитку особи з ООП. 3. Оцінка мовленнєвого розвитку особи з ООП. 4. Оцінка когнітивної сфери особи з ООП. 5. Оцінка емоційно-вольової сфери. 7. Формування висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини. 6. Додаткове спостереження за дитиною за межами ІРЦ.
3	Тема 2. Методика комплексної психолого-педагогічної оцінки в ІРЦ. Лекція 4-5 (4 години). Тема : Методика комплексної оцінки стану здоров'я дітей 1. Загальні закономірності розвитку дитини та підліткового організму. 2. Особливості морфофункціонального розвитку організму та процеси формування здоров 'я. Загально біологічні популяційні особливості. 3. Показники біологічного віку. 4. Критерії комплексної оцінки стану здоров'я. 5. Групи здоров'я. 6. Норми (стандарти) фізичного розвитку дітей раннього віку, розроблені ВООЗ. 7. Методи оцінки фізичного розвитку людини.
4	Тема 3. Підготовка до комплексної оцінки розвитку дитини в інклюзивно-ресурсному центрі. Лекція № 6-7 (4 години). Тема : Підготовка до комплексної оцінки розвитку дитини в інклюзивно-ресурсному центрі. 1. Первинний прийом батьків 2. Перелік, збір та аналіз необхідних документів для здійснення комплексної оцінки розвитку дитини за напрямками: оцінка фізичного розвитку дитини; оцінка мовленнєвого розвитку дитини; оцінка когнітивної сфери дитини; оцінка емоційно-вольової сфери

	дитини; оцінка освітньої діяльності дитини. 3.Методичні рекомендації щодо написання психолого-педагогічних характеристик на комплексну оцінку розвитку дитини закладами освіти. 4. Проведення повторної комплексної оцінки розвитку дитини: практичний досвід.
	Лекція № 8 (2 години). Тема: Характеристика етапів комплексної оцінки розвитку дитини. 1. Планування оцінки. Інформування про проведення оцінки комплексного розвитку дитини. 2.Підготовка матеріалів. 3. Процедура оцінки комплексного розвитку дитини. 4. Звіт фахівців ІРЦ за сферами оцінювання. 5. Розгляд результатів на засіданні фахівців ІРЦ. 6. Підготовка висновку. 7. Інформування батьків та передача їм висновку. 8. Моніторинг реалізації рекомендацій. 9. Надання психолого-педагогічних, корекційно-розвивальних послуг.
	Тема 4.Рівні підтримки дітей з ООП. Лекція № 9-10 (4 години). Тема : Рівні підтримки дітей з ООП 1.Категорії освітніх труднощів: А) інтелектуальні; Б) функціональні (сенсорні, моторні, мовленнєві) В) фізичні; Г) навчальні Д) Соціоадаптаційні (особистісні, середовищні труднощі) або соціокультурні (взаємодія з представниками осередків окремих культур, отримання інформації засобами жестової мови тощо) . 2. Характеристика рівнів підтримки: А) перший рівень; Б) другий рівень; В) третій рівень; Г) четвертий рівень; Д) п'ятий рівень. Лекція № 11 (2 години). Тема : Досвід країн світу з надання підтримки дітям з ООП 1.Діяльність команди підтримки. 2. Практики надання підтримки дітям з ООП в країнах світу. 4. Облаштування освітнього середовища: • універсальний дизайн; • розумне пристосування; • облаштування ресурсної кімнати; • прилаштування місця навчання та закупівля індивідуальних засобів навчання 6. Методика і тематика проведення консультацій з педагогами і батьками.
	Тема 5. Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину. Лекція № 12-13 (4 години). Тема: Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину. 1. Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину дошкільного віку з ООП. 2. Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину шкільного віку з ООП. 3. Основні принципи складання психолого-педагогічної характеристики на дитину дошкільного віку з інтелектуальними, комплексними порушеннями. Лекція № 14-15 (4 години). Тема: Методичні рекомендації з практик комплексної оцінки ІРЦ 1. Складання плану спостережень за діяльністю дітей з ООП. 2.Діагностичний інструментарій комплексної оцінки. Програмно-методичне забезпечення освітньо-корекційного процесу.

3.Корекційні програми: структура, завдання, мета, цілепокладання.

Заочна форма

№	Тема заняття / план
1	Тема 1. Нормативно-правове забезпечення індивідуального супроводу дитини з ООП в умовах ІРЦ. Лекція 1 (2 години). Тема: Нормативно-правове забезпечення індивідуального супроводу дитини з ООП в умовах ІРЦ. 1. Положення та установчі документи ІРЦ. 2. Про роботу ІРЦ та організацію освітнього процесу осіб з ООП у період воєнного часу.. 3. Постанови КМУ від 29.04.2022 №493 та від 30.08.2022 №979 про зміни до Положення про інклюзивно-ресурсний центр. 4. Сутність поняття «комплексна оцінка розвитку». 5. Сучасні вимоги до діяльності фахівців ІРЦ.
2	Тема 2. Методика комплексної психолого-педагогічної оцінки в ІРЦ. Лекція 2 (2 години). Тема : Методика комплексної оцінки стану здоров'я дітей 1. Загальні закономірності розвитку дитини та підліткового організму. 2. Особливості морфофункціонального розвитку організму та процеси формування здоров'я. Загально біологічні популяційні особливості. 3. Показники біологічного віку. 4. Критерії комплексної оцінки стану здоров'я. 5. Групи здоров'я. 6. Норми (стандарти) фізичного розвитку дітей раннього віку, розроблені ВООЗ. 7. Методи оцінки фізичного розвитку людини.
3	Лекція № 3 (2 години). Тема: Характеристика етапів комплексної оцінки розвитку дитини. 1. Планування оцінки. Інформування про проведення оцінки комплексного розвитку дитини. 2. Підготовка матеріалів. 3. Процедура оцінки комплексного розвитку дитини. 4. Звіт фахівців ІРЦ за сферами оцінювання. 5. Розгляд результатів на засіданні фахівців ІРЦ. 6. Підготовка висновку. 7. Інформування батьків та передача їм висновку. 8. Моніторинг реалізації рекомендацій. 9. Надання психолого-педагогічних, корекційно-розвивальних послуг.

4.2. План практичних (семінарських) занять

Денна форма

№	Тема заняття / план
1	Тема 1. Нормативно-правове забезпечення індивідуального супроводу дитини з ООП в умовах ІРЦ. Практичне заняття 1-2 (4 години). Тема: Нормативно-правове забезпечення індивідуального супроводу дитини з ООП в умовах ІРЦ. 1. Положення та установчі документи ІРЦ. 2. Про роботу ІРЦ та організацію освітнього процесу осіб з ООП у період воєнного часу.. 3. Постанови КМУ від 29.04.2022 №493 та від 30.08.2022 №979 про зміни до Положення про інклюзивно-ресурсний центр. 4. Сутність поняття «комплексна оцінка розвитку». 5. Сучасні вимоги до діяльності фахівців ІРЦ.

2	Практичне заняття 3 (2 години). Тема: Алгоритм здійснення комплексної психолого-педагогічної оцінки фахівцями ІРЦ. 1. Первинний прийом заявника перед проведенням комплексної оцінки . 2. Оцінка фізичного розвитку особи з ООП. 3. Оцінка мовленнєвого розвитку особи з ООЛ. 4. Оцінка когнітивної сфери особи з ООП. 5. Оцінка емоційно-вольової сфери. 7. Формування висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини. 6. Додаткове спостереження за дитиною за межами ІРЦ.
3	Тема 2. Методика комплексної психолого-педагогічної оцінки в ІРЦ. Практичне заняття 4-5 (4 години). Тема : Методика комплексної оцінки стану здоров'я дітей 1. Загальні закономірності підліткового організму та розвитку дитини. 2. Особливості морфофункціонального розвитку організму та процеси формування здоров 'я. Загально біологічні популяційні особливості. 3. Показники біологічного віку. 4. Критерії комплексної оцінки стану здоров'я. 5. Групи здоров'я. 6. Норми (стандарти) фізичного розвитку дітей раннього віку, розроблені ВООЗ. 7. Методи оцінки фізичного розвитку людини.
4	Тема 3. Підготовка до комплексної оцінки розвитку дитини в інклюзивно-ресурсному центрі. Практичне заняття № 6-7 (4 години). Тема : Підготовка до комплексної оцінки розвитку дитини в інклюзивно-ресурсному центрі. 1. Первинний прийом батьків 2. Перелік, збір та аналіз необхідних документів для здійснення комплексної оцінки розвитку дитини за напрямками: оцінка фізичного розвитку дитини; оцінка мовленнєвого розвитку дитини; оцінка когнітивної сфери дитини; оцінка емоційно-вольової сфери дитини; оцінка освітньої діяльності дитини. 3.Методичні рекомендації щодо написання психолого-педагогічних характеристик на комплексну оцінку розвитку дитини закладами освіти. 4. Проведення повторної комплексної оцінки розвитку дитини: практичний досвід.
5	Практичне заняття № 8 (2 години). Тема: Характеристика етапів комплексної оцінки розвитку дитини. 1. Планування оцінки. Інформування про проведення оцінки комплексного розвитку дитини. 2.Підготовка матеріалів. 3. Процедура оцінки комплексного розвитку дитини. 4. Звіт фахівців ІРЦ за сферами оцінювання. 5. Розгляд результатів на засіданні фахівців ІРЦ. 6. Підготовка висновку. 7. Інформування батьків та передача їм висновку. 8. Моніторинг реалізації рекомендацій. 9. Надання психолого-педагогічних, корекційно-розвивальних послуг.
6	Тема 4.Рівні підтримки дітей з ООП. Практичне заняття № 9-10 (4 години). Тема : Рівні підтримки дітей з ООП 1.Категорії освітніх труднощів: А) інтелектуальні; Б) функціональні (сенсорні, моторні, мовленнєві) В) фізичні; Г) навчальні Д) соціоадаптаційні (особистісні, середовищні труднощі) або соціокультурні (взаємодія з

	представниками осередків окремих культур, отримання інформації засобами жестової мови тощо) . 2. Характеристика рівнів підтримки: А) перший рівень; Б) другий рівень; В) третій рівень; Г) четвертий рівень; Д) п'ятий рівень. Практичне заняття № 11 (2 години). Тема : Досвід країн світу з надання підтримки дітям з ООП 1. Діяльність команди підтримки. 2. Практики надання підтримки дітям з ООП в країнах світу. 4. Облаштування освітнього середовища: • універсальний дизайн; • розумне пристосування; • облаштування ресурсної кімнати; • прилаштування місця навчання та закупівля індивідуальних засобів навчання 5. Методика і тематика проведення консультацій з педагогами і батьками.
7	Тема 5. Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину. Практичне заняття № 12-13 (4 години). Тема: Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину. 1. Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину дошкільного віку з ООП. 2. Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину шкільного віку з ООП. 3. Основні принципи складання психолого-педагогічної характеристики на дитину дошкільного віку з інтелектуальними, комплексними порушеннями. Практичне заняття № 14-15 (4 години). Тема: Методичні рекомендації з практик комплексної оцінки ІРЦ 1. Складання плану спостережень за діяльністю дітей з ООП. 2. Діагностичний інструментарій комплексної оцінки. Програмно-методичне забезпечення освітньо-корекційного процесу. 3. Корекційні програми: структура, завдання, мета, цілепокладання.

Заочна форма

№	Тема заняття / план
1	Тема 1. Нормативно-правове забезпечення індивідуального супроводу дитини з ООП в умовах ІРЦ. Практичне заняття 1 (2 години). Тема: Нормативно-правове забезпечення індивідуального супроводу дитини з ООП в умовах ІРЦ. 1. Положення та установчі документи ІРЦ. 2. Про роботу ІРЦ та організацію освітнього процесу осіб з ООП у період воєнного часу.. 3. Постанови КМУ від 29.04.2022 №493 та від 30.08.2022 №979 про зміни до Положення про інклюзивно-ресурсний центр. 4. Сутність поняття «комплексна оцінка розвитку». 5. Сучасні вимоги до діяльності фахівців ІРЦ.
2	Тема 2. Методика комплексної психолого-педагогічної оцінки в ІРЦ. Практичне заняття 2 (2 години). Тема : Методика комплексної оцінки стану здоров'я дітей 1. Загальні закономірності підліткового організму та розвитку дитини. 2. Особливості морфофункціонального розвитку організму та процеси формування здоров'я. Загально біологічні популяційні особливості. 3. Показники біологічного віку. 4. Критерії комплексної оцінки стану здоров'я. 5. Групи здоров'я.

	6. Норми (стандарти) фізичного розвитку дітей раннього віку, розроблені ВООЗ. 7. Методи оцінки фізичного розвитку людини.
3	Тема 3. Підготовка до комплексної оцінки розвитку дитини в інклюзивно-ресурсному центрі. Практичне заняття № 3 (2 години). Тема : Підготовка до комплексної оцінки розвитку дитини в інклюзивно-ресурсному центрі. 1. Первинний прийом батьків 2. Перелік, збір та аналіз необхідних документів для здійснення комплексної оцінки розвитку дитини за напрямками: оцінка фізичного розвитку дитини; оцінка мовленнєвого розвитку дитини; оцінка когнітивної сфери дитини; оцінка емоційно-вольової сфери дитини; оцінка освітньої діяльності дитини. 3. 3.Методичні рекомендації щодо написання психолого-педагогічних характеристик на комплексну оцінку розвитку дитини закладами освіти. 4. Проведення повторної комплексної оцінки розвитку дитини: практичний досвід.
4	Тема 4.Рівні підтримки дітей з ООП. Практичне заняття № 4 (2 години). Тема : Рівні підтримки дітей з ООП 1.Категорії освітніх труднощів: А) інтелектуальні; Б) функціональні (сенсорні, моторні, мовленнєві) В) фізичні; Г) навчальні Д) соціоадаптаційні (особистісні, середовищні труднощі) або соціокультурні (взаємодія з представниками осередків окремих культур, отримання інформації засобами жестової мови тощо) . 2. Характеристика рівнів підтримки: А) перший рівень; Б) другий рівень; В) третій рівень; Г) четвертий рівень; Д) п'ятий рівень.
5	Тема 5. Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину. Практичне заняття № 5 (2 години). Тема: Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину. 1) Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину дошкільного віку з ООП. 2) Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину шкільного віку з ООП. 3) Основні принципи складання психолого-педагогічної характеристики на дитину дошкільного віку з інтелектуальними, комплексними порушеннями.

4.3. Завдання для самостійної роботи

Відповідь на семінарському занятті – це активна участь в обговоренні всіх питань, що виносяться на семінар, підкріплення доповіді цитатами та посиланнями на літературу. Вільне володіння матеріалом доповіді, що дозволяє задавати та відповідати на питання по темі.

Доповідь – це один із видів монологічного мовлення: публічне, розгорнуте, офіційне повідомлення з певного питання, засноване на залученні документальних даних. Вміст доповіді — це представлена інформація, що відображає суть питання або дослідження щодо даної ситуації.

ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ (ДОПОВІДЬ)
(робота має бути на 5-10 сторінок, шрифт – Times New Roman, 14 розмір, 1,5 – інтервал)

Завдання:

1. Схема психолого-педагогічного обстеження дитини з ООП.
2. Модель логопедичного кабінету ІРЦ.
3. Логопедичний супровід в умовах ІРЦ.
4. Освітні труднощі та рівні підтримки.

4.3.3. Неформальна освіта

Самостійне опрацювання курсів неформальної освіти – онлайн-курси (або окремі модулі курсів) на освітніх платформах Prometheus, EdEra, Coursera.

За результатами проходження програм неформальної освіти мають бути надані сертифікати, що засвідчують завершення курсу.

Зміст онлайн-курсу має відповідати змісту академічної дисципліни (або окремих тем).

Враховуватимуться ті онлайн-курси, які здобувач освіти пройшов під час навчання за відповідною освітньою програмою та які завершилися отриманням сертифікату (5 – 15 балів із урахуванням обсягу онлайн-курсу).

Рішення про зарахування кредитів і результатів навчання ухвалює кафедра

4.3.4. Контрольна робота

Контрольна робота повинна відображати окремі теоретико-практичні проблеми з відповідної дисципліни і виконуватися студентом після вибору ним варіанту. Виходячи зі специфічних особливостей навчальних дисциплін, контрольна робота виконується у формі контрольного завдання. Контрольна робота у формі завдання з відповідної навчальної дисципліни є логічно сформульованим і поставленим в проблемному плані конкретним науковим завданням, що виражається в пошуку можливих варіантів і шляхів його розв'язання.

Виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання є важливою складовою навчального процесу. Контрольну роботу студенти заочної форми навчання виконують згідно з навчальним планом.

Студент одержує завдання під час настановчої сесії. Якщо він пропустив сесію з поважних причин, то особисто звертається за завданнями на відповідні кафедри згідно до графіка навчального процесу. Контрольна робота виконується студентами самостійно. Вона повинна бути викладена логічно та технічно правильно оформлена. Робота пишеться чітким і розбірливим почерком, допускається також друкований її варіант. На кожній сторінці повинні бути залишені поля, а сторінки, крім того, мають бути пронумеровані.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Методичне забезпечення навчальної дисципліни включає:

- робоча програма навчальної дисципліни;
- опорні конспекти лекцій;
- методичні матеріали до виконання самостійної та індивідуальної роботи;
- законодавчі та методичні матеріали;
- підручники і навчальні посібники.

4.5. Методи навчання

Методи організації навчальної діяльності студентів: лекція, практичне заняття, самостійна робота, консультація.

Словесні методи навчання: лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж.

Наочні методи навчання: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

Практичні методи навчання: вправи, графічні роботи.

Методи навчання залежно від типу пізнавальної діяльності студентів: інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемний, частковопошуковий (евристичний).

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: ділові та рольові (драматизація) ігри, дискусії і диспути, студентські наукові конференції, створення ситуації емоційно-моральних переживань, створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості.

Підсумковий контроль

Питання до заліку з навчальної дисципліни

1. Охарактеризуйте принципи психолого-педагогічної діагностики.
2. Положення та установчі документи ІРЦ.
3. Про роботу ІРЦ та організацію освітнього процесу осіб з ООП у період воєнного часу.. 3. Постанови КМУ від 29.04.2022 №493 та від 30.08.2022 №979 про зміни до Положення про інклюзивно-ресурсний центр.
4. Сутність поняття «комплексна оцінка розвитку».
5. Сучасні вимоги до діяльності фахівців ІРЦ.
6. Первинний прийом заявника перед проведенням комплексної оцінки .
7. Оцінка фізичного розвитку особи з ООП.
8. Оцінка мовленнєвого розвитку особи з ООП.
9. Оцінка когнітивної сфери особи з ООП.
10. Оцінка емоційно-вольової сфери.
11. Формування висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини.
12. Додаткове спостереження за дитиною за межами ІРЦ
13. Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину дошкільного віку з ООП.
14. Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину шкільного віку з ООП.
15. Основні принципи складання психолого-педагогічної характеристики на дитину дошкільного віку з інтелектуальними, комплексними порушеннями.
16. Загальні закономірності підліткового організму та розвитку дитини.
17. Особливості морфофункціонального розвитку організму та процеси формування здоров'я. Загально біологічні популяційні особливості.
18. Показники біологічного віку.
19. Критерії комплексної оцінки стану здоров'я.
20. Групи здоров'я.
21. Норми (стандарт) фізичного розвитку дітей раннього віку, розроблені ВООЗ.
22. Методи оцінки фізичного розвитку людини.

Зразок «нульового» варіанту іспитового/залікового білету

Чорноморський національний університет ім. Петра Могили
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Навчальна дисципліна – Комплексна оцінка психофізичного розвитку дитини в роботі фахівців ІРЦ

БІЛЕТ

- 1) Основні принципи складання психолого-педагогічної характеристики на дитину дошкільного віку з інтелектуальними, комплексними порушеннями. (10 б.).
- 2) Сутність поняття «комплексна оцінка розвитку». (10 б.).
- 3) Оцінка мовленнєвого розвитку особи з ООП. (10 б.).

*Білет затверджено на засіданні кафедри
Соціальної роботи, управління і педагогіки
Протокол №___ від _____ 2024 року*

Завідувач кафедри

Н.В. Савінова

Розділ 6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

6.1. Система оцінювання роботи студентів

6.1.1. Денна форма навчання

I семестр

№	Вид контролю	Максимальна кількість балів	Термін виконання
1	Опитування та виступи на групових заняттях	15 x 4 = 60	Протягом семестру
2	Самостійна робота	10	Протягом семестру
3	Залік	30	
	Всього	100	

6.1.2. Заочна форма навчання

№	Вид контролю	Максимальна кількість балів	Термін виконання
1	Опитування та виступи на групових заняттях	5 x 6 = 30	Протягом семестру
2	Самостійна робота	20	Останнє лекційне / семінарське заняття
3	Контрольна робота	20	
4	Залік	30	Атестація
	Всього	100	

6.2. Критерії оцінювання

Оцінювання відповіді студента здійснюється за рівнем повноти, точності, аргументованості та логіки викладу (денна форма).

Кількість балів - «4» ставиться, якщо студент:

- точно та повністю відповідає на поставлене запитання;
- логічно структурує виклад матеріалу, наводить аргументи та приклади;
- демонструє глибоке розуміння матеріалу;
- правильно застосовує фахову термінологію;
- робить обґрунтовані висновки

Кількість балів «2-3» ставиться, якщо студент:

- розкриває основні положення, але відповідь є поверхневою;
- допускає незначні неточності у використанні термінології;
- аргументація обмежена або неповна;
- логіка викладу частково порушена;

Кількість балів «1» ставиться, якщо студент:

- не розкриває зміст питання;
- аргументація відсутня або некоректна;
- висновки не сформульовані;
- відсутнє розуміння матеріалу;

Оцінювання відповіді студента здійснюється за рівнем повноти, точності, аргументованості та логіки викладу (заочна форма).

Кількість балів - «6» ставиться, якщо студент:

- точно та повністю відповідає на поставлене запитання;
- логічно структурує виклад матеріалу, наводить аргументи та приклади;
- демонструє глибоке розуміння матеріалу;
- правильно застосовує фахову термінологію;
- робить обґрунтовані висновки

Кількість балів «3-5» ставиться, якщо студент:

- розкриває основні положення, але відповідь є поверхневою;
- допускає незначні неточності у використанні термінології;
- аргументація обмежена або неповна;
- логіка викладу частково порушена;

Кількість балів «1-2» ставиться, якщо студент:

- не розкриває зміст питання;
- аргументація відсутня або некоректна;
- висновки не сформульовані;
- відсутнє розуміння матеріалу;

Оцінювання самостійної роботи враховує її відповідність академічним стандартам, рівень самостійності та творчості, логічність викладу матеріалу (денна форма):

Кількість балів «10» ставиться, якщо робота студента:

- повністю відповідає завданню та академічним стандартам оформлення;
- матеріал логічно структурований, висновки обґрунтовані та підтверджені прикладами або джерелами;
- є самостійний та творчим проєктом;

від 5 до 9 балів оцінюється робота, яка:

- розкриває зміст завдання, але містить незначні неточності;
- відповідає академічним стандартам з незначними недоліками;
- містить структурований виклад матеріалу із незначними помилками;

від 1 до 4 оцінюється робота, яка:

- містить формальне виконання завдання, не розкриває його зміст
- містить декілька грубих помилок у змісті матеріалу;
- не відповідає вимогам оформлення та академічним стандартам;
- характеризується мінімальним рівнем самостійності та творчості;

Оцінювання самостійної роботи враховує її відповідність академічним стандартам, рівень самостійності та творчості, логічність викладу матеріалу (заочна форма):

Кількість балів «15-20» ставиться, якщо робота студента:

- повністю відповідає завданню та академічним стандартам оформлення;
- матеріал логічно структурований, висновки обґрунтовані та підтверджені прикладами або джерелами;
- є самостійний та творчим проєктом і заслуговує найбільшій кількості балів;

від 5 до 14 балів оцінюється робота, яка:

- розкриває зміст завдання, але містить незначні неточності;
- відповідає академічним стандартам з незначними недоліками;
- містить структурований виклад матеріалу із незначними помилками;

від 1 до 4 оцінюється робота, яка:

- містить виконання завдання не в повному обсязі
- містить декілька теоретичних помилок у змісті матеріалу;
- не відповідає вимогам оформлення та академічним стандартам;
- характеризується мінімальним рівнем самостійності та творчості;

Оцінювання контрольної роботи враховує точність визначення ключових понять та використання фахової термінології, повноту та аргументованість відповіді на запитання:

- оцінка «18-20» ставиться за умови, що усі завдання контрольної роботи виконано повністю; наведено точне визначення ключових понять; теоретичне питання розкрито повністю; висновки аргументовані.

- від «11» до «17» ставиться за роботу, у якій виконані усі завдання, при цьому спостерігаються незначні помилки; теоретичний аналіз і практичний кейс розкриті частково; деякі висновки не аргументовані; присутні дрібні неточності.

- від «4» до «10» балів оцінюється робота, в якій завдання виконано частково; визначення понять неточні; теоретична частина або кейс розкриті поверхнево; аргументація слабка; висновки фрагментарні;

- від «1» до «3» оцінюється контрольна, завдання якої виконано поверхнево; ключові поняття не визначено; аналіз теоретичної частини і кейсу відсутній або некоректний; висновки відсутні.

Оцінювання заліку здійснюється за комплексом критеріїв, що відображають глибину засвоєння теоретичних знань, здатність до аналізу та застосування отриманих умінь у практичних ситуаціях, а також логіку й академічну обґрунтованість викладу.

30 балів ставиться, якщо відповідь здобувача:

- демонструє системне та глибоке розуміння нитеоретичних засад дисципліни;
- матеріал викладено логічно послідовно та аргументовано;
- присутні власні узагальнення, висновки та практичні приклади застосування знань;

20-29 балів ставиться, якщо відповідь:

- розкриває більшість питань повністю;
- матеріал систематизовано, але допускаються незначні неточності;
- аргументація здебільшого коректна, логіка викладу збережена;

10-19 балів ставиться, якщо відповідь:

- розкриває питання частково;
- виклад матеріалу фрагментарний, аналіз теоретичних та практичних аспектів обмежений;
- аргументація та логіка викладу слабкі;
- висновки неповні або частково не обґрунтовані.

0-9 балів ставиться, якщо відповідь:

- поверхнева та неповна;
- більшість матеріалу не розкрита;

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Корнієнко, А., & Шевченко, Л. (2024). Практичний курс з інклюзивної педагогіки: методика і дидактика. Харків: Ранок.
2. Методичні рекомендації для закладів загальної середньої освіти щодо визначення освітніх труднощів і рівня підтримки в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти / Укладачі: Прохоренко Л.І., Ярмола Н.А., Набоченко О.О., Данілавичюте Е.А., Ільяна В.М., Костенко Т.М., Чеботарьова О.В., Литовченко С.В., Бабяк О.О., Недозим І.В., Омельченко І.М., Блеч Г.О., Трикоз С.В., Гладченко І.В., Трофименко Л.І., Рібцун Ю.В., Мартинюк З.С., Довгопола К.С., Жук В.В., Грибань Г. В., Курінна В.Р. К.: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2021. – 23 с.
3. Методичні рекомендації для інклюзивно-ресурсних центрів щодо визначення категорій (типології) освітніх труднощів у осіб з ООП та рівнів підтримки в освітньому процесі / Укладачі: Прохоренко Л.І., Ярмола Н.А., Набоченко О.О., Данілавичюте Е.А., Ільяна В.М., Костенко Т.М., Чеботарьова О.В., Литовченко С.В., Бабяк О.О., Недозим І.В., Омельченко І.М., Блеч Г.О., Трикоз С.В., Гладченко І.В., Трофименко Л.І., Рібцун Ю.В., Мартинюк З.С., Довгопола К.С., Жук В.В., Грибань Г. В., Курінна В.Р. – К.: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2021. – 198 с.
4. Петренко, С., & Кузнєцова, О. (2023). Інноваційні технології в інклюзивній освіті. Київ: Видавництво «Освіта України».
5. Практичний психолог в інклюзивно-ресурсному центрі (Блок «Молодший шкільний вік»): Методичні рекомендації / Д. В. Прасол, І. В. Корнієнко, О. С. Чеканова, І. В. Дрозд, А. Ю. Семенова, А. О. Толмачова, І. А. Соломко, О. В. Бавольська ; за заг. редакцією Д. В. Прасола. – Миколаїв : вид. Торубара В. В., 2021. – 624 с.
6. Прасол Д. В. Адаптації і модифікації освітнього процесу в закладах дошкільної та загальної середньої освіти : методичний посібник. Частина 1 / Д. В. Прасол, І. В. Спіріна, О. В. Бавольська, Г. Ю. Іваскевич, І. А. Соломко, М. С. Душенкова, О. С. Чеканова, І. В. Дрозд, А. О. Толмачова; за загальною ред. Д. В. Прасола. – Миколаїв : вид. Торубара В. В., 2023. – 588 с
7. Прасол Д. В. Адаптації і модифікації освітнього процесу в закладах дошкільної та загальної середньої освіти : методичний посібник. Частина 2 / Д. В. Прасол, І. В. Спіріна, О. В. Бавольська, Г. Ю. Іваскевич, І. А. Соломко, М. С. Душенкова, О. С. Чеканова, І. В. Дрозд, А. О. Толмачова; за загальною ред. Д. В. Прасола. – Миколаїв : вид. Торубара В. В., 2023. – 832 с.
8. Прасол Д., Кучеренко А. Адаптація освітньої програми як засіб забезпечення інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти. Вересень. Том 4. № 91. 2021. <https://september.moipppo.mk.ua/index.php/sept/article/view/149>
9. Прасол Д., Кучеренко А. Урахування гендерних особливостей під час подолання освітніх труднощів серед здобувачів освіти шкільного віку. Вересень. Том 2. № 101. 2024 <https://september.moipppo.mk.ua/index.php/sept/article/view/364>
10. Савінова Н. В., Середа І.В., Кисличенко В. А. Компетентнісно зорієнтована професійна підготовка майбутніх фахівців спеціальної та інклюзивної освіти. Монографія. Миколаїв: видавець Румянцева Г. В., 2022.
11. Савінова Н.В., Берегова М.І., Дослідження ефективності підготовки майбутніх учителів-логопедів до роботи в умовах розвивального активно-ігрового середовища // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки : зб. наук. пр. – Вип.2. – Бердянськ : БДПУ, 2020. – С. 339-350 (фахове видання, категорія «Б»).
12. Nataliia Savinova, Mariia Berehova, Olena Mamicheva, Liudmyla Potenko, Olena Pozdniakova Building Inclusive Competence Among Higher Education Teachers. Vol. 4 (2025): Health Leadership and Quality of Life <https://hl.ageditor.ar/index.php/hl/article/view/706>
13. Savinova N, Demchenko I, Kalynovska I, Vertel A, Omelchenko M. Equitable learning for all: exploring hurdles and prospects in inclusive pedagogy. AmazInv [Internet]. 2024 Jun. 30 [cited 2024 Nov. 22];13(78):95-104. Available from: <https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/2786>

Додаткова

1. Астремська І.В. Психодіагностика: методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім.П.Могили, 2025. 56 с. (Методична серія; вип.423).
2. Астремська І.В. Психологічне консультування та основи корекції: методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім.П.Могили, 2025ю 72 с. (Методична серія; вип.452).
3. Астремська І.В., Барановська А.О., Іванов О.І. Дослідження взаємозалежності негативних емоційних станів та самооцінки у період ранньої дорослості. Психологія та соціальна робота. 2024. №2. С30-38.
4. Астремська І.В., Галиченко О.О. Корекція депресивних розладів з психосоматичною симптоматикою методом гештальт-терапії // Габітус. - 2021. - Вип. 30. - С. 85-90. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/habit_2021_30_16.
5. Дзугань Т.В Астремська І.В., Кругляк М.А. Особливості соціальної тривожності в контексті емоційного інтелекту особистості. 2025. Габітус. 73. С.118-122.
6. Фомін А., Астремська І. Теоретичний розгляд тривожних станів в осіб, які постраждали внаслідок військового конфлікту в Україні. Психологічні студії. №4. 2023. С.5-10. <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/psychology/article/view/1455/1354>

Інформаційні ресурси

<https://mon.gov.ua/ua> – Міністерство освіти та науки України – офіційний сайт
<https://mon.gov.ua/ua/tag/inklyuzivne-navchannya>
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
<http://www.nbuv.gov.ua/node/1539>
<https://biblhgpa.jimdofree.com/>
<http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.
<http://www.library.edu-ua.net/id/485/> – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського НАПН України.
<http://enc-dic.com/pedagogics> – педагогічний словник.